

Nisan ayında meyve bitkilerinde bitki koruma uygulamaları – zararlılar

Автор(и): доц. д-р Недялка Палагачева, Аграрен университет в Пловдив; гл.ас. д-р Павлин Василев, Аграрен университет в Пловдив

Дата: 03.04.2023 Брой: 4/2023

Meyve bitkilerinde Yaprakbitleri (fam. *Aphididae*)

Yaprakbitleri ülkemizdeki meyve bitkileri için hafife alınan bir sorundur, ancak her yıl ortaya çıkarlar ve özellikle yağışların daha sık olduğu yıllarda büyük ekonomik öneme sahip zararlılar olarak kabul edilirler. Bitki öz suyunu emerek ve büyüme düzenleyicileri içeren tükürük enjekte ederek zarar verirler; bu da saldırıya uğrayan kısımların hafif veya şiddetli kıvrılmasına ve deformasyonuna yol açar. Yoğun enfestasyon durumunda, zarar gören yapraklar kurur ve dökülür, sürgünler eğrilir ve gelişiminde geri kalır, meyveler ise küçük ve şekilsiz kalır.

Bazı türler bol miktarda "tatlımsı madde" (bal özü) salgılar ve bunun üzerinde isli küf mantarları gelişerek fizyolojik süreçleri bozar. Diğer bazı türler ise bitkilere viral hastalıklar bulaştırarak zararlı etkilerini daha da artırır.

Yaprakbitleri ile mücadele, onların ortaya çıkışı ve popülasyon yoğunluğunun yanı sıra entomofag (böcek yiyen) doğal düşmanlarının da izlenmesine dayanarak yürütülür.

Ekonomik Zarar Eşiği (EZE). Kimyasal mücadele, çiçeklenmeden önce %10-15 bulaşık sürgün ve çiçeklenmeden sonra %8-10 bulaşık sürgün varlığında gereklidir.

Aşağıdaki bitki koruma ürünleri ruhsatlıdır: a.i. tebufenpyrad - Shirodo 25 g/da; a.i. flonicamid - Teppeki 14 g/da, Afinto 14 g/da, Hinode 14 g/da; a.i. piretirinler - Abanto 75 ml/da, Chrysant EC 75 ml/da, Natur Breaker 75 ml/da, Pyreguard 75 ml/da (kayısı, şeftali, erik ve kiraz için); a.i. flupyradifuron - Sivanto Prime 90 ml/da (elma ve armut için); a.i. spirotetramat - Movento 100 SC %0.075-0.12 (elma ve armut için) ve %0.075-0.1 (kayısı, şeftali, erik ve kiraz için); a.i. sulfoxaflor - Closer 120 SC 20-40 ml/da (elma, armut, ayva, şeftali ve kiraz için); a.i. azadirachtin - Oikos 100-150 ml/da, Neemik ten 260-390 ml/da (elma için).

Nisan ayında, yumuşak çekirdekli meyve türleri "*çiçek tomurcuğu patlaması*" – "*pembe tomurcuk*" fenolojik evresinden "*çiçeklenme*" fenolojik evresine ilerler.

Yumuşak Çekirdekli Meyve Türleri

Elma

• *Elma içkurdu*

Birinci nesil kelebeklerin uçuşu elma çiçeklenmesinin sonunda başlar. Dişiler yumurtalarını tek tek, çoğunlukla yaprakların üst yüzeyine bırakır. Zarar, meyvelere girerek çekirdek evresi etrafındaki meyve etiyle beslenen larvalar tarafından verilir.

Mücadele: Kimyasal uygulama, yumurta bırakmanın başlangıcında hormonal insektisitlerle (kitin sentez inhibitörleri) ve larvalar meyvelere girmeden önce yapılır.

Ekonomik Zarar Eşiği (EZE) - *haftada 3-5 ergin/tuzak.*

Ruhsatlı bitki koruma ürünleri: a.i. spinetoram - Delegate 250 WG 30 g/da; a.i. chlorantraniliprole - Coragen 20 SC 16-30 g/da, Voliam 16-30 ml/da; a.i. cypermethrin - Cyperfor 100 EC 30 ml/da, Sherpa 100 EC 30 ml/da, Afikar 100 EC 30 ml/da, Efcymertrin 10 EC 30 ml/da ve diğerleri; a.i. emamectin benzoate - Affirm Opti 200 g/da; a.i. spinosad - Sineis 480 SC 20-30 ml/100 l su; a.i. Granülovirüs – CpGV-V22 3 x 10¹³ granül/litre - Madex Twin 10 ml/da;

• *Elma testereli arısı*

İlkbaharda, elma çiçeklenmesinden hemen önce veya çiçeklenme sırasında, dişiler yumurtlama borularıyla çiçeklerin çanak yapraklarını delerek filament saplarının tabanına tek bir yumurta bırakır. Yalancı tırtıllar, oluşmakta olan genç meyvelerin kabuğunun altına girerek üst epidermisin altında kavisli bir galeri açarlar; bu galeri meyve büyüdükçe genellikle mantarlaşır.

Mücadele stratejisi:

Testereli arıların yoğunluğunu belirlemek için sabah erken saatlerde dallara vurma yöntemi uygulanır.

Kimyasal mücadele, yumurta bırakmadan önce erginlere ve yalancı tırtıllara karşı yönlendirilir.

EZE 100 vurulan dalda 2-3 ergin.

Ruhsatlı bitki koruma ürünü bulunmamaktadır. Meyve güveleri mücadelesi için onaylanan preparatlar kullanılabilir.

• Elma yaprak galeri güvesi

Kelebeklerin uçuşu Nisan ayında başlar ve kışlık elma çeşitlerinin çiçeklenme başlangıcına denk gelir. Dişiler yumurtalarını yaprakların alt yüzeyine bırakır. Larvalar, yaprağın parankima dokusuna girerek, bırakılan yumurtanın hemen altında, yuvarlak bir galeri oluşturup beslenmek suretiyle zarar verir.

Mücadele stratejisi: Kimyasal mücadele, larvaların çıkış başlangıcında yapılır.

EZE: "meyve tutumu" ve "meyve büyümesi" fenolojik evrelerinde - yaprak başına 2-3 yumurta ve galeri.

Ruhsatlı bitki koruma ürünleri: a.i. chlorantraniliprole - Coragen 20 SC 16-30 g/da, Voliam 16-30 ml/da; a.i. emamectin benzoate - Affirm Opti 200 g/da; a.i. cypermethrin - Cyperfor 100 EC 30 ml/da, Sherpa 100 EC 30 ml/da, Afikar 100 EC 30 ml/da, Efcymertrin 10 EC 30 ml/da ve diğerleri.

Armut

• Armut psillidi

Armut psillidi erken ilkbaharda aktif hale gelir, ağaçlara geçer ve tomurcuklar ile genç sürgünler üzerinde gelişir. Birinci nesil psillidler Nisan sonu-Mayıs başında ortaya çıkar. Erginler ve nimfler tomurcuk ve yapraklardan öz

su emer, bol miktarda tatlımsı madde salgılar; sürgünler kararır ve bir mikoplazma hastalığı taşırlar, bunun sonucunda armut ağaçları kurur ve ölür.

Mücadele stratejisi: Kimyasal mücadele erginlere ve nimflere karşı yönlendirilir. **EZE:** "yeşil koni" – "fare kulağı" fenolojik evresinde - 100 tomurcukta 2-3 birey; rozet tomurcuk evresinde - %2-3 bulaşık rozette nimf ve ergin.

Ruhsatlı bitki koruma ürünleri: a.i. tebufenpyrad - Shirodo 25 g/da; a.i. spirotetramat - Movento 100 SC %0.12-0.15; a.i. spinosad – Sineis 480 SC 30-35 ml/100 l su ve diğerleri;

Sert çekirdekli meyve türlerinin fenolojik gelişim evresi "beyaz tomurcuk" - "tam çiçeklenme" - "meyve tutumu"dur.

Sert Çekirdekli Meyve Türleri

Erik

• Meyve testereli arıları

Testereli arılar, erkenci erik çeşitlerinin çiçeklenmesinden önce ortaya çıkar. Dişiler yumurtalarını yeşil çanak yapraklara veya çiçeklerin çanağına bırakır. Yalancı tırtıllar genç meyveciklere girerek onları tahrip eder ve gelişimlerini tamamlayana kadar birkaç genç meyveye saldırıp iç kısımlarıyla beslenirler.

Mücadele stratejisi: Çiçeklenme sonrası ilaçlama (çiçek taç yapraklarının 2/3'ü solmuş ancak dökülmemişken), yalancı tırtıllar genç meyvelere girmeden önce yapılmalıdır.

EZE: tomurcuk evresi–çiçek rozetleri–çiçeklenme başlangıcına kadar: 10 vurulan dalda 2-3 ergin.

Ruhsatlı bitki koruma ürün